

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 15ης Ιουλίου 1960*

Στην υπόθεση 25/59,

Κυβέρνηση του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενη από τον W. Riphagen, νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον καθηγητή P. Sanders, δικηγόρο Ρότερνταμ, με τόπο επιδόσεων την πρεσβεία των Κάτω Χωρών στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από τους:

- 1) **De Coöperatieve Vervoeronderneming InterLimburg GA**, με έδρα το Venlo, εκπροσωπούμενη από το διοικητικό της συμβούλιο, συγκείμενο από τους F. G. van der Ven, πρόεδρο, G. W. Helmes, αντιπρόεδρο και F. Faessen, μέλος,
- 2) **Reinhold Coumans**, ιδιοκτήτη της επιχειρήσεως μεταφορών, R. Coumans, κάτοικο Geleen,
- 3) **M. Overdorp en Zoon**, ομόρρυθμη εταιρία, με έδρα το Velsen-Ijmuiden O., εκπροσωπούμενη από τους διαχειριστές εταιρους Machiel Overdorp και Leendert Overdorp,
- 4) **De Rotterdamsche Droogdokmaatschappij NV**, με έδρα το Ρότερνταμ, εκπροσωπούμενη από τον διευθυντή της Kornelis van der Pols,
- 5) **De Vereniging van Metaal-Industriën**, νομικό πρόσωπο, με έδρα τη Χάγη, εκπροσωπούμενη κατά το καταστατικό της από τον δρα J. C. Hooykaas, πρόεδρο και M. Heinsius, γραμματέα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

επικουρούμενους από τον δικηγόρο G. de Grooth, έκτακτο καθηγητή στο κρατικό Πανεπιστήμιο του Leyde, με αντίκλητο τον J. Loesch, δικηγόρο Λουξεμβούργου,

παρεμβαίνοντες,

κατά

Ανωτάτης Αρχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, εκπροσωπούμενης από τον νομικό της σύμβουλο R. Baeyens, επικουρούμενο από τον C. R. C. Wijckerheld Bisdom, δικηγόρο στο Ακυρωτικό Δικαστήριο των Κάτω Χωρών, με τόπο επιδόσεων την έδρα της, 2, place de Metz, Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 18/59, της 18ης Φεβρουαρίου 1959, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 7ης Μαρτίου 1959 (σ. 287 επ.), περί της δημοσιεύσεως ή ανακοινώσεως προς την Ανωτάτη Αρχή των τιμοκαταλόγων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων κάθε είδους που εφαρμόζονται στις οδικές μεταφορές άνθρακα και χάλυβα, οι οποίες διενεργούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για λογαριασμό τρίτου,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους A. M. Donner, Πρόεδρο, L. Delvaux και R. Rossi, Προέδρους τμήματος, O. Riese και Ch. L. Hammes (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: K. Roemer

γραμματέας: A. van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

I — Καταρχήν πρέπει να εξεταστεί το νόμιμο έρεισμα της προσβαλλόμενης απόφασης (1) και η διαδικασία που οδήγησε στην έκδοσή της (2).

1. Το νόμιμο έρεισμα της αποφάσεως προκύπτει από τον τίτλο της, στον οποίο αναγράφεται ότι αφορά «τη δημοσίευση ή ανακοίνωση προς την Ανωτάτη Αρχή των τιμοκαταλόγων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων κάθε είδους που εφαρμόζονται στις οδικές μεταφορές άνθρακα και χάλυβα, οι οποίες διενεργούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για λογαριασμό τρίτου», διατύπωση που επαναλαμβάνει κατά λέξη το τρίτο εδάφιο του άρθρου 70 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, την εκτέλεση του οποίου επιδιώκει να ρυθμίσει.

Στην αιτιολογία της αποφάσεως αναφέρεται επίσης ότι αντικείμενό της αποτελεί η εκτέλεση του άρθρου αυτού.

2. Από πλευράς τύπου η απόφαση εμφανίζεται ως εφαρμογή του άρθρου 88, πρώτο εδάφιο, και αποτελεί αιτιολογημένη απόφαση, με την οποία η Ανωτάτη Αρχή, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, εξουσιοδοτείται να διαπιστώνει ότι ένα κράτος παρέβη μία από τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη.

III — Το κεντρικό πρόβλημα που τίθεται, επομένως, από την προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως 18/59, απαλλαγμένο από τα παρεπόμενα ζητήματα που εγείρονται από τους διαδίκους, αφορά (Α) ως προς την ουσία, την κανονιστική αρμοδιότητα της Ανωτάτης Αρχής σε θέματα μεταφορών βάσει του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο, (Β) ως προς τον τύπο, το ζήτημα εάν το άρθρο 88, που επελέγη από την Επιτροπή προς θεμελίωση της αρμοδιότητας αυτής μπορεί να χρησιμεύσει νόμιμα προς τον σκοπό αυτό και (Γ) εάν, ενδεχομένως, το άρθρο αυτό εφαρμόστηκε κατά τους ισχύοντες κανόνες.

A — Μολονότι η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα περιέχει κανόνες επιδεκτικούς, όπως οι κανόνες που τίθενται από τον εθνικό νομοθέτη, άμεσης εφαρμογής στα κράτη μέλη, η οποία επιβάλλεται αυτοδικαίως συνεπεία της εισδοχής τους στο δίκαιο των κρατών μελών με την κύρωση της Συνθήκης, άλλες διατάξεις της Συνθήκης, αντίθετα, απαιτούν προηγούμενα εκτελεστικά μέτρα για την εφαρμογή τους.

Αυτή είναι η περίπτωση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 70 της Συνθήκης, το οποίο, μολονότι θέτει στον τομέα των μεταφορών συγκεκριμένο κανόνα που ισχύει τόσο για τα κράτη μέλη, όσο και για την Ανωτάτη Αρχή, απαιτεί για την εφαρμογή του επί των υποκειμένων δικαίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα την προηγούμενη λήψη εκτελεστικών μέτρων.

Πρέπει να ερευνηθεί ως προς αυτά τα τελευταία, εάν η Συνθήκη παρέχει στην Ανωτάτη Αρχή κανονιστική αρμοδιότητα είτε ρητά (1) είτε σιωπηρά (2).

1. Από το γράμμα του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο, προκύπτει ότι «οι τιμοκατάλογοι, οι τιμές και οι κάθε είδους τιμολογιακές ρυθμίσεις επί των τιμών που εφαρμόζονται στις μεταφορές άνθρακα και χάλυβα στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους και μεταξύ των κρατών μελών δημοσιεύονται ή φέρονται σε γνώση της Ανωτάτης Αρχής».

Πρέπει λοιπόν να διαπιστωθεί ότι η διάταξη αυτή σιωπά, τόσο όσον αφορά τον τρόπο εφαρμογής της, όσο και ως προς τα εκτελεστικά μέτρα που προϋποθέτει και ότι ασφαλώς δεν παρέχει στην Ανωτάτη Αρχή εξουσία εκδόσεως σχετικών αποφάσεων.

Από τη σύγκριση εξάλλου του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο και των διατάξεων του άρθρου 60, παράγραφος 2, α, προκύπτει ότι σε παράλληλο θέμα η Συνθήκη συνδύαζει την υποχρέωση δημοσίευσας που προβλέπεται από το άρθρο 60 με την εξουσία που παρέχεται στην Ανωτάτη Αρχή να μεριμνήσει για την εφαρμογή του, προβλέποντας ότι η δημοσίευση αυτή πρέπει να γίνεται «κατά το μέτρο και σύμφωνα με τους τύπους που ορίζονται από την Ανωτάτη Αρχή κατόπιν διαβουλεύσεως με τη Συμβουλευτική Επιτροπή».

Το γεγονός ότι η Συνθήκη παρέσχε ρητά στην Ανωτάτη Αρχή κανονιστική εξουσία όσον αφορά τη δημοσίευση των τιμοκαταλόγων και όρων πωλήσεως που εφαρμόζονται στην κοινή αγορά, προβλέποντας μάλιστα και τον έλεγχο της Συμβουλευτικής Επιτροπής, πρέπει να θεωρηθεί ως απόδειξη της σημασίας που αποδίδεται στο θέμα και στη ρύθμισή του από την Ανωτάτη Αρχή.

Η έλλειψη κάθε σχετικής προβλέψεως στο άρθρο 70 καταδεικνύει, αντίθετα, ότι στον τομέα των μεταφορών το γράμμα της Συνθήκης δεν αναγνωρίζει στην Ανωτάτη Αρχή καμιά εξουσία εκδόσεως εκτελεστικών αποφάσεων.

2. Ενόψει της διαφορετικής στάσεως που ακολουθεί η Συνθήκη σε δύο παράλληλες εντούτοις καταστάσεις, πρέπει να ερευνηθεί επίσης μήπως η κανονιστική αρμοδιότητα της Ανωτάτης Αρχής απορρέει σιωπηρά από άλλες διατάξεις της Συνθήκης (α) ή από τη γενική της οικονομία (β).

Πράγματι, η θεωρία και η νομολογία δέχονται ομόφωνα ότι οι κανόνες που θεσπίζονται από μια Συνθήκη περιλαμβάνουν και κανόνες, χωρίς τους οποίους οι πρώτοι δεν μπορούν να εφαρμοστούν κατά τρόπο αποτελεσματικό ή λογικό.

α) Εν προκειμένω, η Ανωτάτη Αρχή υποστηρίζει καταρχήν ότι οι διατάξεις του άρθρου 60, παράγραφος 2, α, που επιτάσσουν τη δημοσιότητα των τιμοκαταλό-

γων και των όρων πωλήσεως των προϊόντων που υπάγονται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, απαιτούν σιωπηρά τη δημοσίευση των τιμοκαταλόγων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στις μεταφορές αυτών των ίδιων προϊόντων. Κατά την Ανωτάτη Αρχή, χωρίς την τελευταία αυτή δημοσίευση, η δημοσιότητα των τιμών θα αποδεικνυόταν αλυσιτελής και άχρηστη για τους ενδιαφερόμενους. Οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορούν να αγνοούν τον σημαντικό παράγοντα που αποτελούν οι τιμές των μεταφορών, κατά τη διαμόρφωση των προσφορών τους στην κοινή αγορά, προκειμένου να είναι σε θέση να ευθυγραμμίζουν τις τιμές τους και να υποστηρίζουν έναν υγιή ανταγωνισμό. Η υποχρέωση δημοσίευσης των τιμών έχει, κατά την άποψη αυτή, ως παρεπόμενο τη δημοσιότητα των τιμολογίων μεταφοράς και η υποχρέωση αυτή απορρέει σιωπηρά από τις έννοιες τις «τιμής» και των «όρων πωλήσεως» που αναφέρονται στο άρθρο 60.

Από νομικής και πραγματικής απόψεως είναι ανακριβές ότι οι όροι «τιμή» και «όροι πωλήσεως» του άρθρου 60 περιλαμβάνουν τόσο το εμπόρευμα όσο και τη μεταφορά. Πράγματι, ο πωλητής υποχρεούται να δημοσιεύει μόνο τις δικές του τιμές και όχι τις τιμές που εφαρμόζονται από μία επιχείρηση μεταφοράς. Στο μέτρο που ο πωλητής βαρύνεται με την πληρωμή κομίστρου στον μεταφορέα, πρόκειται για στοιχείο της τιμής κόστους του πωλητή. Ο πωλητής δεν υποχρεούται να δημοσιεύει τα στοιχεία της τιμής κόστους των προϊόντων του.

Η επιχειρηματολογία της Ανωτάτης Αρχής που συνάγεται από την κατ' αυτήν απαραίτητη προηγούμενη δημοσίευση των τιμολογίων μεταφοράς λόγω της ανάγκης να γίνουν γνωστές οι τιμές, αντίκειται κατά τα λοιπά προς τη δική της στάση έναντι του άρθρου 60, παράγραφος 2, α.

Προβαίνοντας, πράγματι, στη ρύθμιση της απαιτούμενης εκτάσεως και του τύπου δημοσίευσης των τιμολογίων και όρων πωλήσεως, εάν η άποψη που ήδη υποστηρίζει ήταν ακριβής, εάν δηλαδή η τιμή πωλήσεως περιελάμβανε και την τιμή μεταφοράς, θα μπορούσε να προβλέψει στις σχετικές αποφάσεις (υπ' αριθ. 3/53, 30/53, 31/53, 1/54 έως 3/54) το κόστος της μεταφοράς ως στοιχείο της τιμής.

Δεν το έπραξε όμως.

Μολοντί είναι αλήθεια ότι στις «ανακοινώσεις» που ακολούθησαν ορισμένες από τις προαναφερθείσες αποφάσεις περί της δημοσιότητας των τιμών η Ανωτάτη Αρχή αναφέρεται στο κόστος μεταφοράς, αυτό όμως το κάνει μόνο για να ευθυγραμμίσει τις τιμές του χάλυβα προς την τιμή μιας άλλης επιχειρήσεως, και, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, λαμβάνει υπόψη την τιμή που πράγματι καταβλήθηκε, η οποία δεν απαιτεί προηγούμενη δημοσίευση, αλλά συνεπάγεται εκ των υστέρων έλεγχο.

β) Ούτε είναι δυνατό, εξάλλου, να συναχθεί από τη βασική αρχή της Συνθήκης, η οποία, μολονότι εγγυάται την οικονομική ελευθερία στον τομέα του ανταγωνισμού, τείνει επίσης στον περιορισμό των καταχρήσεων, απαγορεύοντας κάθε διάκριση (απαγόρευση ελεγχόμενη από την Ανωτάτη Αρχή), μια οργανική και λειτουργική συσχέτιση μεταξύ της υποχρέωσης δημοσιεύσεως των τιμών των προϊόντων και εκείνης της δημοσιεύσεως του κόστους των μεταφορών.

Ναι μεν είναι, πράγματι, ακριβές βάσει γενικής αρχής που καθιερώνεται, άλλωστε, ως προς τις μεταφορές, από το άρθρο 70, ότι για τον έλεγχο των διακρίσεων και τη σχετική κατασταλτική ενέργεια αρμόδια είναι η Ανωτάτη Αρχή, από την αρχή όμως αυτή δεν μπορεί, εντούτοις, να συναχθεί ότι η Ανωτάτη Αρχή έχει εξουσιοδοτηθεί να αποφασίζει για την καθιέρωση προληπτικού ελέγχου, επιτάσσοντας τη δημοσιότητα των τιμοκαταλόγων ή των τιμών, αφού η αρμοδιότητα αυτή είναι εξαιρετική και εξαρτάται από σχετική παραίτηση των κρατών μελών που δεν προβλέπεται ούτε ρητά ούτε σιωπηρά από τη Συνθήκη.

Δεν πρέπει, επομένως, να αναγνωριστεί στην Ανωτάτη Αρχή εξουσία εκτελέσεως των ορισμών του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο, μέσω αποφάσεων.

Β — Αν το άρθρο 70, τρίτο εδάφιο, δεν παρέχει στην Ανωτάτη Αρχή ούτε ρητά ούτε σιωπηρά εξουσία να αποφασίζει για την εκτέλεση όσων προβλέπει, πρέπει να εξεταστεί ακόμη εάν το άρθρο 88 της Συνθήκης, στο οποίο στηρίχτηκε, μπορούσε νόμιμα να εφαρμοστεί για τον σκοπό αυτό.

Κατά το άρθρο 14 της Συνθήκης η Ανωτάτη Αρχή «για την εκπλήρωση της αποστολής που της ανατίθεται(...) λαμβάνει αποφάσεις, διατυπώνει συστάσεις (...)».

Οι μορφές ασκήσεως της εκτελεστικής της εξουσίας ορίζονται, επομένως, και περιγράφονται από τη διάταξη αυτή, υπό την έννοια ότι η κανονιστική εξουσία ασκείται, στην περίπτωση που υπάγεται στην αρμοδιότητα της Ανωτάτης Αρχής, μέσω αποφάσεων που είναι «δεσμευτικές ως προς όλα τα μέρη τους», ενώ στην περίπτωση που η κανονιστική εξουσία δεν της παρασχέθηκε και επιφυλάχθηκε υπέρ των κρατών, η Ανωτάτη Αρχή, εάν επιθυμεί να υπενθυμίσει στα κράτη τις υποχρεώσεις τους, μπορεί να προβαίνει μόνο σε συστάσεις, χωρίς να μπορεί να τους επιβάλλει εκ των προτέρων τη δική της επιλογή ως προς τα μέσα.

Ούτε το γράμμα ούτε η οικονομία του άρθρου 88 επιτρέπουν στην Ανωτάτη Αρχή να στηριχτεί στις διατάξεις του για να ασκήσει κανονιστική αρμοδιότητα παράλληλη προς αυτή που προβλέπει το κοινό δίκαιο της Συνθήκης, η οποία

πρέπει να ασκείται υπό τις μορφές που τίθενται στη διάθεσή της από το άρθρο 14.

α) Το άρθρο 88 παρέχει, πράγματι, στην Ανωτάτη Αρχή μόνο την εξουσία να διαπιστώνει ότι ένα κράτος παρέβη υποχρέωση που του επιβάλλει η Συνθήκη.

Η υποχρέωση αυτή πρέπει να απορρέει είτε από επιτακτική διάταξη είτε από απόφαση ή σύσταση προγενέστερη της εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Η «αιτιολογημένη απόφαση» που αναφέρεται στο άρθρο 88, πρώτο εδάφιο, μπορεί να έχει ως αντικείμενο μόνο τη διαπίστωση της παραβάσεως, αποκλείοντας κάθε κανονιστικό περιεχόμενο.

Η αντίθετη άποψη θα ισοδυναμούσε με την αναγνώριση υπερβολικής κανονιστικής αρμοδιότητας της Ανωτάτης Αρχής έναντι μόνο των κρατών μελών.

Η αιτιολογία που προβλέπει το πρώτο εδάφιο του άρθρου 88 πρέπει να δικαιολογεί τη διαπίστωση της παραβάσεως και η προβλεπόμενη προθεσμία ορίζει το χρονικό διάστημα, εντός του οποίου πρέπει να εκπληρωθεί υποχρέωση προγενέστερη της αποφάσεως, και όχι υποχρέωση δημιουργούμενη από την απόφαση που εκδίδεται βάσει του άρθρου αυτού.

Αν μπορούσε η «απόφαση» που αναφέρεται στο άρθρο 88 να εξομοιωθεί προς την απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 14, με την οποία η Ανωτάτη Αρχή εκπληρώνει την αποστολή που της έχει ανατεθεί, δεν θα μπορούσε να εξηγηθεί γιατί κανόνας που θεσπίστηκε βάσει του άρθρου 88 θα μπορούσε να προσβληθεί με προσφυγή πλήρους δικαιοδοσίας που θα περιλάμβανε επίκληση όχι μόνο των λόγων ακυρώσεως που αφορούν τη νομιμότητα, αλλά και των αιτιών που θα δικαιολογούσαν τη μη εκτέλεση, ενώ οι αποφάσεις που εκδίδονται υπό τη μορφή που προβλέπει το άρθρο 14 υπόκεινται στους κανόνες και τις περιορισμένες προθεσμίες ασκήσεως προσφυγής του άρθρου 33.

β) Το άρθρο 88 ανοίγει διαδικασία εκτελέσεως και αποτελεί την *ultima ratio* που επιτρέπει την υπέρσχυση των κοινοτικών συμφερόντων που καθιερώνει η Συνθήκη έναντι της αδράνειας και της αντιστάσεως των κρατών μελών.

Πρόκειται για διαδικασία που υπερβαίνει κατά πολύ τους κανόνες που γίνονταν μέχρι τώρα δεκτοί στο κλασικό διεθνές δίκαιο για την εξασφάλιση της εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των κρατών.

Το άρθρο 88 πρέπει, επομένως, να ερμηνευθεί στενά.

Εφόσον οι κυβερνήσεις πρέπει να ασκούν κατά των αποφάσεων και συστάσεων της Ανωτάτης Αρχής εμπροθέσμως και νομοτύπως τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται από τη Συνθήκη και δεν μπορούν πλέον να επικαλούνται εκ των υστέρων τον πλημμελή χαρακτήρα ή την ακυρότητα των μέτρων αυτών, τη στιγμή που η Ανωτάτη Αρχή κινεί τη διαδικασία εκτελέσεως του άρθρου 88, η Ανωτάτη Αρχή πρέπει, από την πλευρά της, να τηρεί, κατά την άσκηση της «νομοθετικής της» αρμοδιότητας, τους τύπους που προβλέπει το άρθρο 14 της Συνθήκης.

Δεν μπορεί ποτέ να επιλέξει μεταξύ αυτής της «νομοθετικής» αρμοδιότητας και της διαδικασίας διαπιστώσεως μιας παραβάσεως, για την οποία θεσπίστηκε το άρθρο 88.

Δεν μπορεί με κανένα τρόπο να χρησιμοποιήσει το άρθρο αυτό για σκοπούς, την άμεση πραγματοποίηση των οποίων η Συνθήκη δεν επιτρέπει διά της οδού της αποφάσεως.

γ) Πράγματι, η Ανωτάτη Αρχή δεν μπορεί, εξάλλου, να ισχυριστεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση απλώς διαπιστώνει την παράβαση του ολλανδικού κράτους κατά το άρθρο 88, επειδή οι υποχρεώσεις, τη μη τήρηση των οποίων επικαλείται στην προσβαλλόμενη απόφαση, είχαν εξειδικευθεί ήδη στο έγγραφο της 12ης Αυγούστου 1958 που απευθύνθηκε προς το κράτος αυτό.

Ο τίτλος της προσβαλλόμενης απόφασης αντιφάσκει προς αυτό το συμπέρασμα και βεβαιώνει σαφώς ότι αυτή επιδιώκει κανονιστικό σκοπό που δεν προβλέπεται από το τρίτο εδάφιο του άρθρου 70.

Η σύγκριση μεταξύ του πρώτου και των επόμενων άρθρων της προσβαλλόμενης απόφασης δείχνει επίσης ότι στην παρούσα περίπτωση μπορεί να πρόκειται μόνο για διαπίστωση παραβάσεως.

Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μπορούσε, πράγματι, να θεωρήσει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στο έγγραφο της 12ης Αυγούστου 1958, αφού αυτές πράγματι δεν ταυτίζονται με τις αναφερόμενες στην ίδια την απόφαση.

Κακώς, επομένως, και κατά παράβαση του άρθρου 88 θέσπισε η Ανωτάτη Αρχή μέσω του άρθρου 88 διατάξεις προς εκτέλεση του τρίτου εδαφίου του άρθρου

70, όχι μόνο παραβαίνοντας έτσι το άρθρο 88, αλλά και καταχρώμενη τη διαδικασία που το άρθρο αυτό προβλέπει ως τρόπο εκτελέσεως, για να ασκήσει κανονιστική εξουσία, για την οποία δεν είναι αρμόδια.

Γ — Αφού δεν αναγνωρίζεται στην Ανωτάτη Αρχή, ούτε από το γράμμα και το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο, ούτε από το περιεχόμενο και την οικονομία του άρθρου 88, άμεση κανονιστική αρμοδιότητα που θα επέτρεπε την εφαρμογή των διατάξεων του τρίτου εδαφίου του άρθρου 70, πρέπει να εξεταστεί ακόμη, εάν η προσβαλλόμενη απόφαση μπορεί να θεωρηθεί, όπως υποστηρίζει η Ανωτάτη Αρχή, όχι ως αυτόνομη κανονιστική πράξη, αλλά ως «αιτιολογημένη απόφαση» που διαπιστώνει παράβαση.

Στην περίπτωση αυτή, το έγγραφο της 12ης Αυγούστου 1958 θα είχε καταστήσει δυνατό στα κράτη μέλη, γενικά, και ιδίως στο προσφεύγον, να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους επί της υποχρεώσεως, η μη εκπλήρωση της οποίας διαπιστώνεται από την προσβαλλόμενη απόφαση.

Από την εξέταση του εγγράφου που απηύθυνε στις 12 Αυγούστου 1958 η Ανωτάτη Αρχή προς την Ολλανδική Κυβέρνηση προκύπτει σχετικά ότι η Ανωτάτη Αρχή διατυπώνει εκεί απαιτήσεις ως προς τα κανονιστικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τις κυβερνήσεις στον τομέα των οδικών μεταφορών, απαιτήσεις που συνεπάγονται δέσμευση ως προς τον τασσόμενο απ' αυτές σκοπό, που συνίσταται στην εκπλήρωση της υποχρεώσεως δημοσιεύσεως των τιμοκαταλόγων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων κάθε είδους που εφαρμόζονται στις οδικές μεταφορές, όπως αυτή προκύπτει, κατά την Ανωτάτη Αρχή από το άρθρο 70, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης.

Ο ολλανδός Υπουργός Μεταφορών και Δημοσίων Έργων εξέθεσε σε έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1958 τα μέτρα που θεωρούσε κατάλληλα προς επίτευξη των αναφερθέντων στόχων, δηλαδή προς ικανοποίηση των ορισμών του άρθρου 70 της Συνθήκης στον τομέα των οδικών μεταφορών.

Τα μέτρα αυτά συγκεκριμενοποιήθηκαν, άλλωστε, από το βασιλικό διάταγμα της 29ης Δεκεμβρίου 1958.

Επειδή, εντούτοις, το έγγραφο της Ανωτάτης Αρχής της 12ης Αυγούστου 1958 περιείχε προειδοποιητική αναφορά στο άρθρο 88, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης και η Ανωτάτη Αρχή δεν θεωρούσε ότι το βασιλικό διάταγμα της 24ης Δεκεμβρίου 1958 ικανοποιούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 70, παράγραφος 3, της Συνθήκης, αντέδρασε στις παρατηρήσεις που διατύπωσε ο ολλανδός Υπουργός Μεταφορών και Δημοσίων Έργων εκδίδοντας την απόφαση 18/59, της

18ης Φεβρουαρίου 1959 «περί δημοσιεύσεως ή ανακοινώσεως προς την Ανωτάτη Αρχή των τιμολογίων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων κάθε είδους που εφαρμόζονται στις οδικές μεταφορές άνθρακα και χάλυβα, οι οποίες διενεργούνται για λογαριασμό τρίτου στο εσωτερικό της Κοινότητας», βάσει του άρθρου 88, πρώτο εδάφιο.

Διαπιστώνει εκεί ότι όλα τα κράτη μέλη παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους έναντι της Κοινότητας επειδή δεν δέχονται ανεπιφύλακτα μια από τις τρεις «δυνατότητες» που αυτή είχε συστήσει.

α) Για να είναι νομότυπη η διαπίστωση αυτή, έπρεπε η Ανωτάτη Αρχή να έχει προηγουμένως παράσχει τη δυνατότητα στο ολλανδικό κράτος να διατυπώσει τις «παρατηρήσεις» του, όπως προβλέπει το άρθρο 88, πρώτο εδάφιο.

Η Ανωτάτη Αρχή θεωρεί ότι εκπλήρωσε αυτή την προϋπόθεση εξομοιώνοντας προς τις «παρατηρήσεις» αυτές το έγγραφο του Υπουργού Μεταφορών και Δημοσίων Έργων της 29ης Νοεμβρίου 1958, λόγω του ότι το έγγραφο της 12ης Αυγούστου 1958 αναφερόταν στο τέλος του στο άρθρο 88, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, της Συνθήκης.

Το Δικαστήριο δεν μπορεί να θεωρήσει, εντούτοις, ότι αυτή η ανταλλαγή εγγράφων αποτελεί τις οριστικές παρατηρήσεις που προηγούνται του σημαντικού μέτρου της διαπιστώσεως παραβάσεως των συμβατικών υποχρεώσεων ενός κράτους και μάλιστα αφού η άποψη που υιοθέτησε η Ολλανδική Κυβέρνηση αφορούσε τους σκοπούς που επιβάλλει το άρθρο 70 και αντιστοιχούσε σ' ένα από τα μέσα που η Ανωτάτη Αρχή πρότεινε για την επίτευξή τους.

Δεν αρκεί, πράγματι, να αναφέρεται η προσθήκη σε μια επιτακτική πρόταση στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 88, για να μπορεί να γίνει δεκτό ότι κάθε αντίθετη άποψη εκφραζόμενη από κυβέρνηση, της οποίας η άποψη αποκλίνει από αυτή της Ανωτάτης Αρχής ως προς τα κατάλληλα για την επίτευξη των επιδιωκομένων από αυτή σκοπών μέσα, πρέπει να θεωρείται εκ των προτέρων ότι αντικαθιστά τις παρατηρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 88, πρώτο εδάφιο, και ότι εξαντλεί τα επιχειρήματα της κυβερνήσεως αυτής ως προς τον καθορισμό των υποχρεώσεων που πράγματι ή κατά τους ισχυρισμούς της υπέχει από τη Συνθήκη.

Αυτό ισχύει ιδίως εν προκειμένω, όπου η Ανωτάτη Αρχή μπορούσε να λάβει υπόψη της κατά βάση μόνο τον σκοπό που είχε ταχθεί στο κράτος και έπρεπε να αφήσει την επιλογή των μέσων στη διακριτική ευχέρεια της Ολλανδικής Κυβερνήσεως.

Θα ήταν πράγματι αδιανόητο να μπορεί η αποκλίνουσα, αλλά απόλυτα καταννητή στάση της Ολλανδικής Κυβερνήσεως έναντι των «δυνατοτήτων» που πρότεινε η Ανωτάτη Αρχή και της οποίας άρχισε η νομοθετική εκτέλεση με το βασιλικό διάταγμα της 24ης Δεκεμβρίου 1958, να αντικαταστήσει τις παρατηρήσεις επί συγκεκριμένης παραβάσεως ή, τουλάχιστον, επί παραβάσεως συγκεκριμενοποιημένης επαρκώς κατά νόμο.

Αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό και για τον λόγο ότι οι συζητήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου έδειξαν την ταυτότητα των αμοιβαίων απόψεων.

Αφού η Ανωτάτη Αρχή δεν παρέσχε στην Ολλανδική Κυβέρνηση τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της όπως προβλέπει το άρθρο 88, δικαίως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η απόφαση είναι άκυρη λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου, στο βαθμό που διαπιστώνει παράβαση από το ολλανδικό κράτος της υποχρέωσης που υπέχει από τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

β) Παράβαση της Συνθήκης από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει επίσης από τη νομικά εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 88.

Η διαπίστωση, πράγματι, της παραβάσεως του προσφεύγοντος κράτους μπορούσε να αφορά μόνο την υποχρέωση που υπείχε, δηλαδή την επιδίωξη του σκοπού που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 70.

Η εκδοθείσα απόφαση συνάγει, εντούτοις, την προβαλλόμενη παράβαση από τη διαπίστωση ότι τα μέτρα που έλαβε η Ολλανδική Κυβέρνηση δεν μπορούσαν να επιτύχουν τον σκοπό του άρθρου 70, τρίτο εδάφιο, για τον μόνο λόγο ότι δεν δέχονταν ανεπιφύλακτα μια από τις τρεις «δυνατότητες» που θεωρούνται από την Ανωτάτη Αρχή ως οι μόνες πρόσφορες.

Η Ανωτάτη Αρχή διαπίστωσε έτσι την παράβαση μόνο με τα μέσα που υπέδειξε η ίδια, ενώ από νομικής απόψεως όφειλε εν προκειμένω να διαπιστώσει σε ποιο βαθμό υπήρχε παράβαση ως προς την επιδίωξη του προτεινόμενου σκοπού.

Παρέβη έτσι συγχρόνως τόσο το άρθρο 88, όσο και το άρθρο 70 της Συνθήκης.

III — Υπ' αυτές τις περιστάσεις και χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν τα άλλα επιχειρήματα που προβλήθηκαν από την προσφεύγουσα και τους παρεμβαίνοντες, η απόφαση 18/59 της Ανωτάτης Αρχής πρέπει να ακυρωθεί.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις αγορεύσεις των διαδίκων, καθώς και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 4, 14, 60, 70 και 88 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και τον Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

απορρίπτοντας κάθε αντίθετο ισχυρισμό, αποφαινεται:

Ακυρώνει την απόφαση της Ανωτάτης Αρχής 18/59, της 18ης Φεβρουαρίου 1959, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 7ης Μαρτίου 1959, περί δημοσιεύσεως ή ανακοινώσεως προς την Ανωτάτη Αρχή των τιμοκαταλόγων, τιμών και τιμολογιακών ρυθμίσεων κάθε είδους που εφαρμόζονται στις οδικές μεταφορές άνθρακα και χάλυβα, οι οποίες διενεργούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για λογαριασμό τρίτου.

Κρίθηκε στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιουλίου 1960.

Donner

Delvaux

Rossi

Riese

Hammes

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Ιουλίου 1960.

Ο Γραμματέας
A. van Houtte

Ο Πρόεδρος
A. M. Donner